

Historie parku (19. století)

Lužánky

park s neopakovatelnou atmosférou

most přes Ponáuku, konec 19. století

V 30. letech 19. století byla správa parku svěřena brněnskému magistrátu a následně se na správě lužáneckého parku podíleli moravští zemští stavové. Park, na jehož údržbu však chyběly finanční prostředky, postupně pustl a Lužánky ztrácely na své atraktivitě.

kašna s vodotryskem před restaurací

V roce 1839 převzal správu nad Lužánkami brněnský továrník a mecenáš zahradního umění Karel Offermann. Pod jeho dohledem byl park přetvořen v množství příjemných promenád a zeleně a Lužánky se postupně začaly přeměňovat do podoby přírodního anglického parku.

Nejužší zásluhu na přeměně a obnově parku měl ale nový lužánecký ředitel a správce, zahradnický mistr lichtenštejnského panství Anton Schebanek, který zde pracoval v letech 1846–1870 a dal parku v podstatě jeho dnešní podobu. Za jeho působení byl park rozšířen o další plochy, které byly doposud využívány jako pole a louky, takže Lužánky dosáhly rozlohy 22,3 ha. Byly vysázeny exotické dřeviny, založena sadařská školka a dán základ pro arboretum v rámci městského parku.

V této době však již v souvislosti s finančními náklady na obnovu a údržbu parku hrozilo, že Lužánky budou rozparcelovány a zastavěny činžáky či z nich bude vytvořeno sportoviště.

okolí fontány 3 puttí 1866

Na návrh tehdejšího starosty města Brna Christiana d'Elverta byly Lužánky v roce 1849 prohlášeny stávouským sněmem za národní pomník a zemský majetek a tím byl park zachráněn.

V letech 1853–1860 byl v místech bývalého Karlova dvora postaven podle projektu L. Förstera novorenesanční restaurační pavilón Kasino s navazující stavbou kašny tří puttů. Objekty přinesly nejen oživení společenského ruchu v Lužánkách, ale unesly do dispozice parku zásadní architektonické elementy. Lužánky dostaly také tři strážní domky a byla obnovena obvodová zeď, neboť park se na noc uzavíral.

Přeměna parku trvala více než dvacet let. Lužánky se opět staly centrem bohatého kulturního a společenského života, tentokrát již pro nejširší vrstvy obyvatel. Právem se o nich začalo říkat, že jsou nejstarším, největším ale také nejkrásnějším městským parkem země Koruny české. A nejen to. Lužánky se staly i místem nově vznikajících sportovních spolků a klubů (bruslařský spolek, klub Moravské Slávie, tenisový klub, Sokol, gymnastická a šermířská škola, aj.)

lužánecké kluziště

Po smrti Antona Schebanka na jeho místo nastoupil vídeňan August Siebeck, který dbal na udržování flory a fauny parku a postaral se o zastoupení všech moravských dřevin i množství druhů cizokrajné vegetace.

